

001	06	16	26	36	46	56	66	76	86	96	00
000	98	96	94	92	90	85	80	70	60	55	50

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Maa- ja metsätaloustuottajajärjestön äänenkannattaja – Perustettu 1916

Hankkija siirtyy Tanskan talonpojille

Suomen maatalouskaupan rakenteet rytyisivät perjantaina, kun SOK kertoi myyvänsä Hankkija-Maatalous Oy:n osake-enemmistön tanskalaiselle DLA Groupille. Kauppa ei ole alaa seuranneille yllätys. Kyse on ollut enemmänkin sopivan ostajaehdokkaan löytämisestä.

DLA ei ole sekään outo ilmeistys. Se osti runsas vuosi sitten Yrittäjien Maatalouden ja kertoi samalla aikeistaan kasvaa alan merkittäväksi toimijaksi myös Suomessa. Perjantain kaupalla DLA nousee Suomen maatalouskaupan markkinajohtajaksi.

Suomen maatalouskaupan rakenne ja kilpailukyky ovat olleet EU-aikana suosittu puheenaihe. Maatiloja on aiempaa vähemmän, ne ovat aiempaa suurempia ja tekevät yhä enemmän kauppaa suoraan rehu- ja tarvikkevalmistajien kanssa.

Yksi keskeinen keskustelija on ollut Hankkija Maatalouden toimitusjohtaja Ensio Hytönen. Hän on painottanut maatalouskaupan kasvun ja kansainvälistymisen välttämättömyyttä.

”Ne kasvavat, jotka pystyvät kansainvälistymään. Ilman kasvua yritykset eivät voi pitkällä tähtäyksellä menestyä”, Hytönen totesi Maa-seudun Tulevaisuudessa (MT 6.8.) kuukausi sitten.

Toimitusjohtajalla taisi jo olla parempaa tietoa tulevista järjestelyistä.

Ulospäin omistajavaihdos näkyi ainakin aluksi vain vähän. DLA alkaa tehdä Suomessa kauppaa Hankkija-nimen alla. Agrimarketit ja Multasormet säilyvät myymälämerkkeinä, samoin Yrittäjien Maataloudet.

Etelä-Pohjanmaalla, Salon seudulla sekä Kymenlaaksossa osuuskaupat ovat omistaneet ja hoitaneet myös maatalouskaupan. DLA jatkaa Hankkija-Maatalouden tapaan myös tätä yhteistyötä.

Suomessa on myös jatkossa kaksi suurta maatalouskauppaa – K-Maatalous ja Hankkija. Suurin muutos lienee, että Hankkijasta tulee osa Euroopan seitsemänneksi suurinta maatalouskauppaa.

DLA on suuri tekijä Euroopan vilja- ja lannoitemarkkinoilla. Neuvotteluvuomallaan se pystynee lisäämään hintakilpailua maatalouden tarvikkeiden osalta.

DLA:n kautta Suomi lähenee eurooppalaisia viljamarkkinoita. Tämän pitäisi tarkoittaa myös viljan hinnannousujen nykyistä nopeampaa heijastumista Suomen viljakauppaan.

Sään armoilla

Kuluva satokausi on ollut vaikea. Vettä on satanut suuressa osassa maata poikkeuksellisen paljon. Kun vielä kevät ja kesä olivat viileitä, ovat puinnit tänä vuonna pahasti myöhässä.

Suuressa osassa maata kevätilviljojen puinteja ollaan vasta aloittamassa. Vilja-alan yhteistyöryhmän (VYR) puintiseurannan mukaan koko maassa on saatu puitua vilja-alasta vasta noin viidennes. (MT 7.9.)

Ero viime vuoteen on suuri. Viime vuonna puineista oli 7. syyskuuta mennessä tehty jo 80 prosenttia.

Puitujen viljojen kosteus on ollut kaikkialla lähes aina yli 20 prosenttia. Vaikka sato on paikoin määrällisesti hyvää, joudutaan sitä kuivamaan pitkään. Kuivausaikaa lisää vielä se, että osa viljoista iti keväällä epätasaisesti ja jyvien joukossa on paljon vihreää. Reippaasti yli euron maksavalla polttoöljyn litrahinnalla kuivauskustannukset nousevat erittäin suuriksi.

KOLUMNI: JUHA AALTOILA

Sordiino torveen, metsästäjät!

Metsästäjät keuhvat harrastustaan joskus jopa eettiseksi. Sitä useammin mainitaan, että metsästäjä on luonnonsuojelija. Molemille käsityksille on vankkaa pohjaa.

Ahkera pienpetojen pyynti ja liikenteen rikomien elikoiden lopetus keliin ja vuorokauden aikaan katsomatta mahuttavat hyvin luonnonsuojelun ja eettisyyden käsitteisiin. Samoin hyvin hoidettu, vapaehtoinen lukohäntäpeurojen ja metsäkauriiden talviruokinta.

Tuttu toimittaja yritti tehdä juttua metsäkauriin talviruokinnasta Pohjois-Suomesta. Sitä ei käytännössä ole, oli vastaus alueellisista riistakeskuksista.

Kysyin itse asiaa Itä-Suomesta. Jotkin maanomistajat ruokkivat kauriita, saadakseen niistä mailleen metsästettävää, käytännössä ruokintaa ei ole.

Paltamon lesket ruokkivat toissa talvena tahtomattaan metsäkauriita, kun paksussa lumessa nälkiintyneet yhdeksän metsäkaurista löysivät hautojen kukkalaitteet kevättälven appeikseen.

Parina paksulumisena viime talvena on nälkiintyneitä kauriita tavattu muuallakin yllättävistä paikoista.

Tanskalainen DLA ostaa 60 prosenttia Hankkija Maataloudesta. Loppuosa osakkeista siirtynee SOK:lta DLA:lle muutaman vuoden sisällä.

Ehkä myös viljelijöiden kiroamasta ”itämerivähennyksestä” päästään lopulta eroon. Hankkija on suomalaisille tuottajille tärkeä toiminimi, johon liittyy myös kipeitä muistoja. Tuottajien hankintaosuuskunnaksi vuonna 1905 syntynyt Hankkija koki nousun ja menestyksen sekä lopulta hallitsematonta kasvua seuranneen konkurssin vuonna 1992. Hankkija oli ollut liian monessa mukana.

Hankkijan maatalous- ja konekauppa oli ennen konkurssia siirretty tytäryhtiöön, joka vuotta myöhemmin siirtyi SOK:n omistukseen. Tuottajien hankintaosuuskunnasta oli tullut osa suurinta kuluttajaosuuskuntaa.

DLA:n kautta Hankkija palaa jälleen tuottajien omistamaksi maatalouskaupaksi. Tosin nuo tuottajat ovat tanskalaisia talonpoikia.

DLA on alkujaan tanskalaisfarmareiden ”Hankkija”, joka huolehtii nykyisellään runsaan kolmenkymmenen osuuskunnan ja yksityisen yrityksen hankinnoista Itämeren ympäristössä. Työntekijöitä sillä on vajaat 3 000 ja liikevaihtoa noin kolme miljardia euroa.

Viljelijöillä on odotuksia DLA:n vaikutuksiin tuote- ja panosmarkkinoille, mutta eivät tanskalaisetkaan ole liikkeellä pyyteettömästi. Myös Suomen liiketoiminnoista odotetaan voittoa tanskalaisomistajille.

Hankkija-kaupan perustellaan olevan osa välttämätöntä rakennemuutosta. Joka tapauksessa sen myötä siirtyy jälleen perinteinen suomalaisyritys ulkomaiseen omistukseen.

Suomessa on myös jatkossa kaksi suurta maatalouskauppaa.

Päätoimittaja

Lauri Kontro

Toimituspäälliköt

Jussi Martikainen

Tiina Taipale

VIERASYLIÖ

Kuinka kauas tulevaisuuteen haluamme kurkottaa?

Joka päivä maailmaan syntyy puoli miljoonaa lasta varttuen uusiksi kuluttajiksi. Ikähaitarin toisella laidalla ihmiset elävät yhä pidempään.

Joka päivä miljardit ihmiset miettivät päänsä kuprulle, miten rikastuisivat, pääsisivät helpommalla, saisivat mukavuuksia, terveyttä, tavaroita ja avartavia maailman matkoja elämänsä.

Samaan aikaan seitsemän prosenttia maailman väestöstä aiheuttaa puolet maailman hiilidioksidipäästöistä. Se on yksi iso tekijä monista tulevaisuuteen vaikuttavista asioista.

Alkujaan maailma oli luonnonvarojen suhteen rajaton, ihmisen vähäinen luonnon hyödyntämisessä. Mikään ei ihmisen toimista vaarantuisi. Sen mukaan elettiin, lisääntyttiin ja edistyi.

Halu, tarve, ja uskonnollinen suostus oli muokata ja muuttaa luontoa ihmiselle turvalliseksi, elämän mukavudeksi ja helpoudeksi. Näin myös tänäänkin.

Epäuskoa ja kyvyttömyyttä ”Minä elän tässä ja nyt, en tulevaisuudessa enkä ikuisesti,” sanoo yksilö. Käsillä olevat hetket ja tilanteet ovat ihonmyötäisesti päällä.

Näihin luontaisiin faktoihin perustuu mahdollisen ja mahdollomankin hyvän tavoittelu. Haluamme elää lyhyen ja ai-nutkertaisen elämämme täysillä.

Moniko tässä Euroopan ja maailman taloustilanteessa – jossa pelko jo lähitulevaisuudesta on päällä – kurkottelee tulevaisuuden perään, johon itse ei koskaan voi osallistua?

Alkujaan mieletön ajatus; ihminen joka käy taistelua armotonta luontoa vastaan, voisi joutua kritisoimaan itseään liiallisesta luonnonvarojen käytöstä ja luonnon kuluttamisesta. Niin kuitenkin kävi.

Nykyihmisen epäusko ja kyvyttömyys ovat ymmärrettäviä: Pitäisi alkaa hillitä perimmäisiä taipumuksiaan hämärän tulevaisuuden eväiden tähden.

Myös ymmärrettävää on, jos järjettömät luonnon eläimet lisääntyvät hallitsemattomasti, ravinto ehtyy ja sairaudet tulevat. Populaatiot romahtavat, joskus pysyvästi ja uusi laji valtaa tilan.

Maapallon pelastaminen on ihmiselle suuri pala Ihmisellä on etu eläimiin nähden. Elinympäristönsä antamista mahdollisuuksista tietoisena olevasta järjestelisestä

Tieto tietona ei vie syteen tai saveen, vaan käytännön toimet ja sovellukset.

ihmisestä uskoisi löytyvän taitoa muuttaa lajinsa kehityksen kulkua, joka uhkaa viedä siltä elämän edellytyksiä jo paljon ennen kuin omaehtoisesti etenevä luonnonjärjestys niitä aiheuttaa.

Toisaalta ”maapallon pelastaminen” kauaskantoisemmalle tulevaisuudelle on kovin suuri pala. Asian katsotaan kuuluvan enemmänkin jumalten huooleksi kuin ihmisten: ”Mahdotonta mikä mahdotonta, asiat menevät kuten ovat mennäkseen, mitä nyt vähin paimennetaan.”

Välineenomaiseen tietoon on ladattu kaikki, niin kuluvat hetket kuin tulevaisuus. Sananmukaisen ja kokonaisvaltaisemman sivistyksen, mikä on monien luonnon alkupe-raisasetusten kuten ahneuden alistamista ja voittamista, nimenomaan odottaisi vahvistuvan.

Yksin tiedon kilpajuoksun varaan tulevaisuutta ei enää voida rakentaa, sitä on hyvässä uskossa tehty iät ja ajat.

Mitä enemmän tietoa on sovellettu käytäntöön, sitä voimakkaammin luonnonvaroja on käytetty ja ajatuksetta tulhattukin. Astronautti selvensi lopullisesti maailman rajat ja rajallisuuden.

Ravintotuotanto on supistumassa

Vaikka uusi tieto luokin energiasa ja luonnonvaroja säästäviä sovelluksia ja tekniikoita, se ei riitä kestävämmän kehityksen tueksi. Parempien systeimi-en massiivinen rakentaminenkin kuluttaa, parhainkin tieto ongelmien ratkaisijana luo toisaalla uusia kulutustarpeita.

Hyötyosuhe heikkenee ja kääntyy huomaamatta nollai- tai miinusmerkkiseksi kuten myöhemmin on tavan takaa nähty. Viimeisimpänä vihreän öljytuotannon myötä ravintotuotanto on supistumassa ja ravinnon hinta nousussa.

Tiedollinen ihminen yleensä osaa olla vaativainen elintonsa ja elämänilaatusuhteeseen. Eikä niiden hintaa rajattomassa ja tiedon kaikkivoipaisuuteen uskovassa maailmassa ole tarvinnut kysellä.

Tiedon järjenvastaisuus näkyy selkeimmillään kaatopaikkavuorina kaikkialla maailmassa. Tuskinpa nopeaan vaihdantaan perustuva elämäntapa oli suunniteltu.

Valtavia jätemääriä tuotta-vaan elämäntapaan ajaututtiin nimenomaan rajittomuudessa ja helpoudessa.

Tieto tietona ei vie syteen tai saveen, vaan käytännön toimet ja sovellukset.

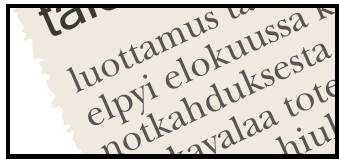
Jos kasvava tieto kykenisi hyvinvoinnin ohella säilyttämään ja vahvistamaan myös kauaskantoisemman tulevaisuuden mahdollisuuksia luonnonvara tasolla eikä vain kaventamaan, olisi-ko tarvetta rajittomaa jatkuvaa taloudellista kasvua ja energiasyöppöä globaali taloutta.

Tai rikkaimman maailman elintapaa, johon ideologioista ja uskontokunnista riippumatta ollaan demokratian mukaisesti vasta pyrkimässä.

Toimeentuloelämä ja kaunis vaatimattomuus kelpaavat yhä harvemmille Joskaan nämäkään sivistykselliset hyveet eivät estä olennaisimman tiedon syventämistä kauaskantoisemmasta tulevaisuudesta.

ARVI PÖYHÖNEN Kirjoittaja on omaishoitaja ja eläkeläinen.

LEHTIKATSAUS

Ei hätiköityä poliisiuudistusta

Savon Sanomat varottaa hätiköidystä päätöksenteosta poliisin organisatiomuutoksessa.

”Nyt näyttää olevan niin kiire, että kahden aiamman, vuosina 2008–2011 toteutetun uudistuksen vaikutuksia ei ole ehditty huolellisesti arvioida. Mikä takaa, että nyt esitetyt muutokset poliisin organisaatioon toisivat odotetut säästöt?”

”Oleellista on, että poliisihallituksen roolia ja työntekijämäärää pitää voida tarkastella kriittisesti. Samalla on huolehdittava siitä, että paikallispoliisilla on riittävät resurssit. Suuret aivot ovat hyödyttömät, jos ei ole käsiä, joilla päätöksiä pannaan toimeen.

Hätäily on pilannut liian monta uudistusta. Nyt tehty esitys poliisin organisaation uudistamisesta on vasta esitys, se pitää maistaa. On tarpeen, että sitä ei jääräpäisesti viedä eteenpäin.”

Väestötavoite jarruttaa kuntaliitoksia

Satakunnan Kansa arvostelee kuntaliitosten ehtoja mielivaltaisista vähimmäisväestömääristä.

”Valtakunnan tasolla näyttää siltä, että kantaudistuksessa pannaan isompaa vaihdetta päälle heti vaalien jälkeen. Tällä hetkellä Suomessa on 336 kuntaa, joista vain viitisenkymmentä ylittää 20 000 asukkaan rajan.

Satakunnassa kuntaliitoskuviot näyttävät pahasti lukkiutuneen. Yhtenä syynä saattaa hyvin olla juuri tuo 20 000 asukkaan minimitalavoite.”

”Monikuntaliitokset näyttävät olevan ylivoimaisia, mutta voitaisi summa lähteä purkautumaan sillä, että tavoitteita madallettaisiin ja liian yksilöllisissä kriteereissä joustettaisiin? Kirjoitus-pöytäviisauden sijasta voisi vaihteeksi kokeilla maalaisjärkeä.”

”20 000 asukkaan minimitalavoite ei oikeastaan perustu mihinkään. Se on täyttävällä kyllä minimiväestötavoitteeseen, mutta ei välttämättä ole pitkäikäinen.”